

Działanie 07.02 - WSPARCIE DZIECI I MŁODZIEŻY POZA EDUKACJĄ

PYT. 1 Czy zajęcia w klubie młodzieżowym mogą prowadzić członkinie KGW lub OSP (np. warsztaty rękodzielnicze, kulinarne, sportowe)? Czy tutaj powinniśmy oczekiwać od takich osób jakichś szczególnych kompetencji? Czy wystarczy, że osoba prowadzi takie warsztaty/zajęcia od min. 1 roku i przedłoży nam CV. Czy osoba prowadząca musi mieć doświadczenie w prowadzeniu zajęć dla dzieci?

Zgodnie z zapisami Standardu klubów młodzieżowych:

„Kadra zatrudniona w klubie musi posiadać odpowiednie udokumentowane kwalifikacje w zależności od charakteru prowadzonych zajęć lub doświadczenie w pracy z dziećmi i młodzieżą.

Co najmniej jedna osoba jest zatrudniona na stanowisku kierownika/opiekuna posiada:

- a) wykształcenie wyższe na kierunku: pedagogika lub psychologia lub wykształcenie wyższe na dowolnym kierunku studiów i przygotowanie pedagogiczne lub
- b) co najmniej roczne doświadczenie w pracy z dziećmi i młodzieżą.

Za organizację zajęć i prowadzenie klubu młodzieżowego odpowiada kierownik.

Kierownik może pełnić równocześnie funkcję opiekuna.

Na potrzeby prowadzenia zajęć specjalistycznych mogą zostać zatrudnieni wyłącznie specjaliści posiadający kwalifikacje odpowiednie do rodzaju zajęć (np. psycholog, logopeda, terapeuta pedagogiczny).

Należy pamiętać o obowiązku weryfikacji kadry zaangażowanej do realizacji działań edukacyjnych pod kątem figurowania w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym.”

Natomiast w zakresie zajęć o charakterze innym niż specjalistyczny, np. rękodzieło, sportowe należy zapewnić kadrę, która będzie miała odpowiednie kwalifikacje w przedmiotowym zakresie np. posiada potwierdzone roczne doświadczenie.

PYT. 2 Ile zajęć/godzin wsparcia należy zrealizować w poszczególnych obszarach abyśmy mogli uznać, że są zgodnie ze standardem? W piśmie DZ FEKP z dnia

12.08.2024 wskazano, że jednorazowy wyjazd, pogadanka, etc. nie jest spełnieniem wymogu standardu.

Zgodnie z pismem Urzędu Marszałkowskiego z dnia 12.08.2024 r., dotyczącego zasad tworzenia i funkcjonowania edukacyjnych klubów młodzieżowych, obowiązek prowadzenia przynajmniej trzech zakresów edukacyjnych, o których mowa w Standardzie klubów młodzieżowych, nie można zapewnić wyłącznie w formie jednorazowych pogadanek, spotkań ze specjalistami w danej dziedzinie lub wycieczek (np. spotkanie z lokalnym poetą jako zajęcia z literatury, jednorazowy wyjazd do teatru lub kina jako zajęcia artystyczne, wyjazd do muzeum jako zajęcia historyczne czy wyjazd nad morze jako zajęcia krajoznawcze). Zajęcia realizowane w ramach tych obszarów nie mogą zatem mieć charakteru jednorazowej interwencji, a cyklicznych zajęć, których celem jest podniesienie kompetencji i umiejętności dzieci i młodzieży oraz zwiększenie ich szans edukacyjnych poprzez rozwijanie uzdolnień i zainteresowań. Liczba godzin musi być adekwatna do diagnozy potrzeb i preferencji młodzieży oraz możliwości osiągnięcia wspomnianego celu edukacyjnego.

PYT. 3 Jak konkretnie należy rozumieć dodatkowość w odniesieniu do istniejących klubów sportowych, MDP, drużyn ZHP? Jak LGD ma to weryfikować?

Wsparcie w ramach klubów młodzieżowych ze środków EFS+ ma charakter dodatkowy w stosunku do działań już realizowanych przez podmioty prowadzące Klub/grantobiorcę (brak możliwości finansowania bieżącej działalności). Oznacza to, że w ramach grantu nie można zastępować finansowania działań, które podmiot realizuje w ramach swojej działalności dla uczestników klubu. Wsparcie rozwoju dzieci i młodzieży w ramach istniejących klubów może odbywać się poprzez:

- a) objęcie nowych osób zajęciami edukacyjnymi
- b) objęcie dotychczasowych uczestników nową ofertą zajęć edukacyjnych.

PYT. 4 Czy Wnioskodawcą może być gmina, która wyznaczy w projekcie realizatora np. szkołę?

Grantobiorcami mogą być wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie odrębnych przepisów). Z uwagi na fakt, iż szkoła nie posiada osobowości prawnej,

wnioskodawcą jest w tym przypadku organ prowadzący szkołę. Szkoła może być realizatorem grantu.

PYT. 5 Czy wszystkie obszary tematyczne wymienione w Standardzie KM należy definiować jako edukacyjne?

Tak.

PYT. 6 Czy klub sportowy prowadzący zajęcia z piłki nożnej może te zajęcia realizować także w ramach klubu młodzieżowego, czy wówczas zajęcia z piłki nożnej są całkowicie wykluczone z realizacji projektu?

Objęty wsparciem może być **tylko ten zakres, który jest dodatkowy w stosunku do dotychczas prowadzonej działalności** przy czym za dodatkowy nie może być traktowany zakres, który tak naprawdę tylko zwiększa atrakcyjność bieżącej działalności (w przypadku klubu sportowego za taką uznawane będą również zajęcia z dietetykiem czy psychologiem sportowym dla istniejącej już grupy biorącej udział w zajęciach piłkarskich).

Jeżeli zajęcia z piłki nożnej nie stanowią nowej oferty zajęć dla uczestników klubu sportowego, to mogą być one być finansowane w ramach grantu tylko dla nowych uczestników klubu.

PYT. 7 Czy zajęcia stricte edukacyjne np. pomoc w nauce muszą przeważać w KM? Jaki procent godzin musi być realizowany, aby był zachowany charakter edukacyjny klubu?

Klub powinien oferować elastyczną i zróżnicowaną ofertę zajęć, dopasowaną do zainteresowań, zdolności, predyspozycji, potrzeb i preferencji uczestników. Zaangażowanie dzieci i młodzieży we wspólne formułowanie oferty jest obligatoryjne. Zatem wskazywanie procentu godzin konkretnych zajęć, bez diagnozy potrzeb potencjalnych uczestników klubów młodzieżowych, stoi w sprzeczności z wymogami określonymi w Standardzie klubów młodzieżowych.

PYT. 8 Wymogi lokalowe – każdy klub młodzieżowy musi być dostosowany do osób o szczególnych potrzebach, w tym osób z niepełnosprawnością ruchową, czy wystarczy zatem deklaracja grantobiorcy podjęcia racjonalnych usprawnień w

przypadku, kiedy w efekcie rekrutacji w projekcie weźmie udział osoba z niepełnosprawnością, której udział wymaga dostosowania obiektu?

Zasady organizacji wsparcia finansowanego ze środków EFS+ w perspektywie 2021-2027 pod kątem dostosowania do potrzeb osób z niepełnosprawnościami określają Standardy dostępności dla polityki spójności 2021-2027. Kwestie dostępności zostały również omówione na szkoleniu organizowanym przez Lokalny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Bydgoszczy w dniu 25.09.2024r.

PYT. 9 Weryfikacja kadry zaangażowanej do realizacji działań edukacyjnych pod kątem figurowania w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym – czy LGD sprawdza na podstawie oświadczenia grantobiorcy, czy też musi samodzielnie to zweryfikować w rejestrze? Czy podczas wizyt monitoringowych mamy żądać do wglądu zaświadczeń? A może powinniśmy je gromadzić razem z wnioskami sprawozdawczymi?

Weryfikacja kadry zaangażowanej do realizacji działań edukacyjnych pod kątem figurowania w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym jest obowiązkiem Grantobiorcy. Weryfikacja następuje bezpłatnie poprzez serwis udostępniony przez Ministra Sprawiedliwości. LGD, w ramach działań kontrolnych polegających na sprawdzeniu realizacji grantu zgodnie z wymogami Standard klubów młodzieżowych, bada czy Grantobiorca dokonał przedmiotowej weryfikacji.

PYT. 10 We wniosku o dofinansowanie projektu grantowego LGD wskazało jako obszar realizacji, obszar LSR. Czy zatem jeśli grantobiorca zaplanuje w ramach projektu wyjazd nad morze może dostać dofinansowanie?

Niektóre organizacje chcą zorganizować wyjazd edukacyjny w projekcie o charakterze sportowym np. na stadion do Warszawy, do innej grupy osób młodych lub takiego miejsca jak: Młyn wiedzy w Toruniu czy Kopalnia soli w Wieliczce. Czy takie edukacyjne wyjazdy będą mogły być dofinansowane?

Zgodnie z zapisami Standardu klubów młodzieżowych możliwa jest również realizacja form edukacji poprzez wyjazdy edukacyjne czy obozy. Ich realizacja powinna być powiązana z tematyką zajęć realizowanych w ramach klubów, wynikać z potrzeb uczestników projektu oraz przyczyniać się do realizacji celu. W szczególnie uzasadnionych przypadkach możliwa jest także realizacja pojedynczych form

wsparcia poza obszar realizacji projektu grantowego – obszar objęty LSR dla danej LGD np. gdy dana forma nie jest dostępna w danym obszarze.

Edukacyjne wyjazdy będą mogły być dofinansowane, jeśli LGD nie wprowadzi ograniczenia do prowadzenia zajęć wyłącznie do obszaru LGD. W przypadku naborów, gdzie w regulaminie wskazano zawężenie obszaru realizacji wyłącznie do obszaru objętego LSR, wszelkie wyjazdy edukacyjne poza ten obszar nie będą objęte dofinansowaniem

PYT. 11 Wskaźniki rezultatu – czy zaświadczenie potwierdzające nabycie kwalifikacji będzie obowiązkowe z każdej formy zajęć i indywidualnie dla każdego uczestnika, czy wystarczy jedno zbiorcze zaświadczenie zawierające wszystkie kwalifikacje nabyte poprzez uczestnictwo w projekcie dla każdego uczestnika?

Pytanie niezrozumiałe, szczególnie w kontekście rozliczanych grantów i wskaźników przez LGD w perspektywie 2014-2020. Nie ma możliwości zbiorczych zaświadczeń potwierdzających nabycie kwalifikacji. Jeżeli grantobiorca założył formy wsparcia, których rezultatem jest nabycie kwalifikacji/kompetencji to musi dokonać pomiaru, zgodnie z definicją wskaźnika WLWK-PLFCR01 - Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu, wskazanego w Regulaminie wyboru projektów grantowych EFS+. Szczegółowe zasady dotyczące monitorowania wskaźników znajdują się w Wytycznych dotyczących monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027, o których mowa w ww. Regulaminie. Zachęcamy do zapoznania się z tymi dokumentami.

PYT. 12 Czy wsparcie, które realizuje wskaźnik "Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu" musi być realizowane tylko li wyłącznie przez podmioty wpisane do RIS?

Nie. Wytyczne dotyczące realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021–2027 nie wskazują konieczności wpisania podmiotów realizujących wsparcie w obszarze edukacji do rejestrów usług rozwojowych czy instytucji szkoleniowych.

PYT. 13 Jakie warunki musi spełniać wsparcie aby uznać, że uczestnicy nabędą kwalifikacje (oczywistym dla nas jest, że opisujemy 4 etapy nabycia kompetencji) - pytanie czy wystarczy np. 4 godz. szkolenie z określonego zakresu tematycznego

(rękodzieło, kulinaria, nowoczesne technologie, pierwsza pomoc) aby mówić o nabyciu kwalifikacji?

Szczegółowe wymogi jakie należy spełnić zostały ujęte w Regulaminach wyboru projektów grantowych EFS+ oraz załączniku 2 Podstawowe informacje dotyczące uzyskiwania kwalifikacji w ramach projektów współfinansowanych z EFS+ do Wytocznych dotyczących monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027. Zachęcamy do zapoznania się z tymi dokumentami.

PYT. 14 Czy LGD może „narzucić” grantobiorcom obowiązkowy pakiet projektu np. kurs pierwszej pomocy jako nabywanie kwalifikacji/kompetencji – bo tak nam wyszło z diagnozy LSR?

Jeżeli LGD zdiagnozowała taką potrzebę szkoleń na etapie tworzenia LSR, to adekwatnie na etapie tworzenia kryteriów wyboru grantobiorców powinna zaproponować kryteria preferujące tego typu szkolenia w grantach. Natomiast na etapie regulaminów naboru LGD nie może narzucać form wsparcia wnioskodawcom, które powinny wynikać z analizy sytuacji problemowej potencjalnych uczestników grantu.

PYT. 15 Rozumiemy, że projekt ma być realizowany w miejscu dostępnym, ale świetlice wiejskie np. dla KGW nie spełniają takich wymogów.

Czy jeśli w grupie nie ma osoby niepełnosprawnej to projekty mogą być realizowane w takim niedostosowanym miejscu?

Tzn. dostępność architektoniczna będzie zachowana na etapie rekrutacji, w formularzu pytamy uczestnika o specjalne potrzeby, a jeżeli okaże się po rekrutacji, że nie ma w grupie osób mających specjalne potrzeby pod względem architektonicznym, to miejsce realizacji zajęć w klubie nie będzie musiało spełniać warunków dostępności architektonicznej?

Zasady organizacji wsparcia finansowanego ze środków EFS+ w perspektywie 2021-2027 pod kątem dostosowania do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, określają Standardy dostępności dla polityki spójności 2021-2027. Kwestie dostępności zostały również omówione na szkoleniu organizowanym przez Lokalny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Bydgoszczy w dniu 25.09.2024r.

PYT. 16 Czy kluby są skierowane do dzieci w trudnej sytuacji?

Wsparcie w ramach działania FEKP.07.02 WSPARCIE DZIECI I MŁODZIEŻY POZA EDUKACJĄ FORMALNĄ jest realizowane w ramach celu szczegółowego 4(f) - ***Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.***

Z powyższego wynika, że wsparcie ma być skierowane do dzieci i młodzieży uczącej się, które z jakichś przyczyn są pozbawione dostępu do dobrej jakości kształcenia i szkolenia, czyli trudnej (niekorzystnej) sytuacji.

Kogo w ramach tego działania uznaje się za osobę w niekorzystnej (trudnej) sytuacji zostało doprecyzowane w definicji wskaźnika produktu „Liczba osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, objętych wsparciem w ramach edukacji pozaformalnej”:

Wskaźnik mierzy liczbę uczniów w niekorzystnej sytuacji, którzy spełniają przynajmniej jedno z poniższych kryteriów:

- a) pochodzenie z rodziny wielodzietnej (przez wielodzietność rodziny należy rozumieć rodzinę wychowującą troje i więcej dzieci);
- b) trudna sytuacja materialna wynikająca z niskich dochodów na osobę w rodzinie (na podstawie progów określonych każdorazowo w regulaminie przyznawania grantów);
- c) niepełnosprawność lub posiadanie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego;
- d) objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole lub placówce;
- e) wychowywanie przez samotnego rodzica lub przebywanie w pieczy zastępczej rodzinnej lub instytucjonalnej;
- f) zamieszkiwanie na obszarze (gmina/powiat) o niskim stopniu urbanizacji (DEGURBA 3);
- g) zamieszkiwanie na obszarze zmarginalizowanym (gminy zagrożone trwałą marginalizacją – metodologia MFiPR, gminy na obszarze których występują problemy – metodologia SRW 2030+ lub miasta średnie tracące funkcje społeczno- gospodarcze – metodologia MFiPR);

h) inne przesłanki wynikające z diagnozy osób w niekorzystnej sytuacji ujętej w LSR. Należy jednak pamiętać, że przesłanki obszarowe wynikają z faktu, iż na wskazanych terenach albo już z definicji (jak w przypadku obszarów zmarginalizowanych) albo w wyniku klasyfikacji opracowanych w oparciu o dane statystyczne (niski stopień urbanizacji) z założenia występują trudności z dostępem do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia. Zatem tylko w tym edukacyjnym kontekście są one uznawane za uczniów w niekorzystnej sytuacji i tylko w takim zakresie może być udzielane wsparcie.

Nie można zakładać, że w oparciu o przesłanki obszarowe, wszystkie dzieci i młodzież uczące się, zamieszkujące na obszarze zdegradowanym lub o niskim stopniu urbanizacji, są w niekorzystnej sytuacji i można je objąć wsparciem o charakterze animacyjnym czy integracyjnym.

PYT. 17 Jakie dokumenty będą wymagane od LGD do złożenia wniosku o płatność i rozliczenia grantu? To pomoże nam w przygotowaniu listy dokumentów, których powinniśmy żądać od grantobiorców.

Sposób rozliczania pomiędzy IZ FEEdKP a LGD określa umowa grantowa i w tym zakresie nie przewidujemy istotnych zmian w stosunku do poprzedniej perspektywy. LGD musi posiadać kopie dokumentów potwierdzających kwalifikowalność uczestników projektów oraz dokumentów potwierdzających realizację wskaźników określonych w projekcie grantowym.

Natomiast sposób rozliczania pomiędzy LGD a grantobiorcą, oraz dokumenty niezbędne do rozliczenia grantów, w tym wskaźników pomiaru kwot ryczałtowych będzie określać umowa o powierzenie grantu.

PYT. 18 OSP i Kluby sportowe są oczywiście bardzo zainteresowane zakupem umundurowania bojowego czy strojów sportowych - jak to się ma do zasady dodatkowości?

Możemy/ nie możemy, w jakich proporcjach?

Edukacyjne kluby młodzieżowe mogą być prowadzone przez OSP lub kluby sportowe pod warunkiem, że rozszerzą swoją dotychczasową ofertę o dodatkowy zakres działań, realnie poszerzając ofertę o dodatkowe zajęcia, niezwiązane z prowadzoną działalnością.

Objęty wsparciem może być tylko ten zakres, który jest dodatkowy w stosunku do dotychczas prowadzonej działalności, przy czym za dodatkowy nie może być traktowany zakres, który tak naprawdę tylko zwiększa atrakcyjność bieżącej działalności.

Zakup umundurowania bojowego dla MDP czy strojów sportowych dla drużyn byłby związany z dotychczasową działalnością OSP i Klubów sportowych i nie może być finansowany w ramach zajęć w edukacyjnych klubach młodzieżowych, chyba że dotyczy to nowych uczestników klubu i ich zakup jest racjonalny oraz uzasadniony działaniami realizowanymi w ramach grantu.

PYT. 19 Czy i w jakiej wysokości możemy kwalifikować koszty na wyposażenie klubu młodzieżowego?

Zgodnie z zapisami Standardu klubów młodzieżowych wsparciu podlega wyposażenie klubu w zakresie niezbędnym do jego funkcjonowania. IZ FEdKP nie narzuca górnego limitu tych kosztów. Niemniej jednak LGD na podstawie doświadczeń z ubiegłej perspektywy może określić taki limit w regulaminie naboru.

PYT. 20 Jaką stawkę godzinową przyjąć w projektach objętych grantem? W formule pośredniej mieliśmy ostatnio 170 zł za godz. Stawka ustawowa znowu wzrosła.

IZ FEdKP nie opracowała katalogu stawek maksymalnych dla ogłoszonych regulaminów. LGD może przygotować katalog stawek na zasadach tożsamyh jakie obowiązywały w perspektywie finansowej 2014-2020. Opracowując taki katalog należy podać źródło wyceny, np. oprzeć się na ogólnodostępnych cennikach lub własnym rozeznaniu cenowym. Nie należy umieszczać linków do stron internetowych, ze względu na ryzyko ich wygaśnięcia.

PYT. 21 Czy możemy w ramach wyposażenia klubu zakupić łódki dla WOPR?.

Wydatki na zakupy wyposażenia czy sprzętu w ramach grantu muszą być rzetelnie uargumentowane, potwierdzające, że bez ich poniesienia projekt byłby niemożliwy do zrealizowania.

Nie ma takiego edukacyjnego klubu młodzieżowego, w którym prowadzone zajęcia byłby uzależnione od posiadania łodzi dla WOPR.

Stąd zakup łódki, czy jakiegokolwiek innego sprzętu, który docelowo stanowiłby wyposażenie dla WOPR, jest niedopuszczalny.

PYT. 22 Biorąc pod uwagę typ projektu: Rozwijanie uzdolnień dzieci oraz młodzieży i ukierunkowanych na osiągnięcie konkretnego celu edukacyjnego (np. przygotowanie i udział ... - jaki przybrać % udziału osób w niekorzystnej sytuacji a pozostałych osób?

Dzieci i młodzież niespełniające żadnego z kryteriów uczniów w niekorzystnej sytuacji **mogą być uczestnikami w klubach młodzieżowych**, ale nie będą wliczali się do wskaźnika.

Wynika to z konieczności wpisywania się w cel szczegółowy, którego idea jest wyrównywanie szans i wspieranie równego dostępu do edukacji, a nie zagospodarowanie wolnego czasu dla dzieci i młodzieży.

Zatem udział uczniów niespełniających żadnej przesłanki z definicji osób w niekorzystnej sytuacji w projekcie musi być na tyle niewielki, żeby nie zagrażał osiągnięcia przez LGD oszacowanego w projekcie grantowym wskaźnika produktu „Liczba osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, objętych wsparciem w ramach edukacji pozaformalnej”.

PYT. 23 Prosimy o podanie definicji: bieżącej działalności, którą mamy stosować w grantach.

Wsparcie w ramach klubów młodzieżowych ze środków EFS+ ma charakter dodatkowy w stosunku do działań już realizowanych przez podmioty prowadzące Klub/grantobiorcę (brak możliwości finansowania bieżącej działalności). Oznacza to, że w ramach grantu nie można zastępować finansowania działań, które podmiot realizuje w ramach swojej działalności dla uczestników klubu. Wsparcie rozwoju dzieci i młodzieży w ramach istniejących klubów może odbywać się poprzez:

- a) objęcie nowych osób zajęciami edukacyjnymi
- b) objęcie dotychczasowych uczestników nową ofertą zajęć edukacyjnych (nie będącą wyłącznie zwiększeniem atrakcyjności dotychczasowej działalności).

PYT. 24 W źródłach pomiaru wskaźników wskazano - dla przykładu: "Liczba dzieci/uczniów o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych, objętych wsparciem" - dokumenty potwierdzające ich realizację często wymieniane są po przecinku, jak tu: "lista obecności/dzienniki z pierwszej formy wsparcia oraz orzeczenie o niepełnosprawności/o stopniu niepełnosprawności, orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, opinia wydana przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną, opinia pedagoga specjalnego/nauczyciela lub inny równoważny dokument.". Proszę o wyjaśnienie, czy zapisy te czytamy rozdzielnie, czyli przecinek oznacza "lub", czy potrzebnych jest kilka dokumentów, by potwierdzić osiągnięcie wskaźnika?

Zgodnie z powyższym zapisem w celu weryfikacji przedmiotowego wskaźnika niezbędna jest lista obecności/dzienniki z pierwszej formy wsparcia oraz jeden z poniższych dokumentów potwierdzający specjalne potrzeby rozwojowe i edukacyjne:

- orzeczenie o niepełnosprawności/o stopniu niepełnosprawności,
- orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego,
- opinia wydana przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną,
- opinia pedagoga specjalnego/nauczyciela lub inny równoważny dokument.".

PYT. 25 Wnosimy o przygotowanie aktualnego zestawienia obszarów zmarginalizowanych w województwie kujawsko-pomorskim (gmin zagrożonych trwałą marginalizacją – metodologia MFiPR, gmin, na obszarze których występują problemy – metodologia SRW 2030+ lub miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarce – metodologia MFiPR). Jest ono niezbędne wszystkim LGD, by prawidłowo klasyfikować uczestników projektu i naliczać wskaźnik "Liczba osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji objętych wsparciem w ramach edukacji pozaformalnej". Prosimy o przekazanie go w oficjalnej formie do stosowania.

Na razie nie powstał oficjalny dokument, zawierający informacje o gminach zagrożonych trwałą marginalizacją, problemowych lub tracących funkcje społeczno-gospodarcze, który moglibyśmy Państwu przekazać.

Wszystkie informacje są ogólnodostępne, a ich zestawienie prezentujemy w Załączniku 1.

PYT. 26 Proszę o wyjaśnienie, w jaki sposób grantobiorca ma potwierdzić a LGD zweryfikować, że na etapie przygotowania koncepcji funkcjonowania klubu grantobiorca pozyskał informacje nt. potrzeb, zainteresowań, predyspozycji od potencjalnych uczestników klubu? Jak wykazać, że został spełniony standard klubu dot. wdrożenia zajęć specjalistycznych wynikających ze zgłoszonych potrzeb? W którym punkcie wniosku o powierzenie grantu winno zostać to opisane?

Zaproponowany wzór wniosku o powierzenie grantu wskazuje na opis zadań, jako miejsce odniesienia się zapisów standardu w kontekście planowanych zadań.

Dodatkowo wyszczególniona została sekcja V.4 Zgodność projektu z określonymi standardami, w której wnioskodawca deklaruje realizację grantu zgodnie z ww. standardem.

Na etapie realizacji grantu, klub zobowiązany jest do prowadzenia miesięcznych sprawozdań, w których powinien wskazać m.in. kwestie związane z realizacją wymogów standardu, w tym w zakresie pozyskiwania informacji nt. potrzeb, zainteresowań, predyspozycji od potencjalnych uczestników.

Ponadto, w ramach działań kontrolnych, mogą Państwo również ten warunek weryfikować.

PYT. 27 Czy klub sportowy, prowadzący zajęcia z nauki gry w tenisa stołowego, może w ramach kosztów prowadzenia klubu młodzieżowego zakupić stoły do gry w ping-ponga? Czy w ramach kosztów związanych z realizacją zajęć może przewidzieć koszty udziału w konkursach sportowych?

Klub sportowy zamierza prowadzić edukacyjny klub młodzieżowy dla dzieci z danej gminy. W ramach klubu będzie organizować zajęcia z wymaganych co najmniej 3 obszarów tematycznych:

- 1) rozwój fizyczny - zajęcia tenisa stołowego + joga;
- 2) rozwój intelektualny - zajęcia z fizyki + chemia w małej skali;
- 3) rozwój społeczny - trening umiejętności społecznych + warsztaty z psychologiem;
- 4) edukacja w zakresie bezpieczeństwa - kurs pierwszej pomocy.

Jeżeli zajęcia nie stanowią nowej oferty zajęć dla uczestników klubu sportowego (grantobiorcy), to mogą być finansowane w ramach grantu tylko dla nowych uczestników klubu.

Zgodnie z zapisami Standardu klubów młodzieżowych wsparciu podlega wyposażenie klubu w zakresie niezbędnym do jego funkcjonowania. IZ FEEdKP nie narzuca górnego limitu tych kosztów.

Udział w konkursach jest możliwy jedynie w ramach typu 2. określonego w Regulaminie wyboru projektów grantowych EFS+: „rozwijanie uzdolnień dzieci oraz młodzieży i ukierunkowanych na osiągnięcie konkretnego celu edukacyjnego (np. przygotowanie i udział w krajowym lub międzynarodowym konkursie naukowym przy czym za konkurs naukowy nie będą uznawane konkursy wiedzy np. konkurs wiedzy z języka angielskiego czy konkurs wiedzy o wielkich Polakach”.

PYT. 28 Czy szkoła językowa może utworzyć i prowadzić edukacyjny klub młodzieżowy głównie w oparciu o lekcje języka obcego, oczywiście z uwzględnieniem zajęć w 3 różnych obszarach tematycznych (np. rozwój intelektualny, udział w kulturze, rozwój tożsamości lokalnej), czego wymaga Standard?

Czy w ramach kosztów szkoła językowa może zakupić pomoce naukowe, które później będą wykorzystywane przy prowadzeniu działalności gospodarczej?

Jeżeli zajęcia nie stanowią nowej oferty zajęć dla uczestników szkoły językowej (grantobiorcy), to mogą być one być finansowane w ramach grantu tylko dla nowych uczestników klubu.

Analogicznie do projektów realizowanych w perspektywie finansowej 2014-2020, grantobiorcy mogą zakupić materiały szkoleniowe czy stroje dla uczestników projektu, o ile jest to racjonalne i uzasadnione działaniami realizowanymi w ramach grantu.

PYT. 29 Aby grant mógł zostać wybrany jak rozumiemy, i jak było w poprzednich perspektywach, musi realizować wskaźniki produktu i rezultatu.

Obowiązkowym jest zatem aby każdy projekt objęty grantem realizował wskaźnik produktu „Liczba osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, objętych wsparciem w ramach edukacji pozaformalnej” oraz wskaźnik rezultatu „Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu”.

Jak zrealizować przedmiotowy wskaźnik w odniesieniu do typu: rozwijanie uzdolnień dzieci oraz młodzieży i ukierunkowanych na osiągnięcie konkretnego celu edukacyjnego...?

Definicja przedmiotowego wskaźnika została określona w zał. nr 2 do Regulaminu wyboru projektów grantowych EFS+. Do wskaźnika zaliczają się uczestnicy, którzy w ramach realizacji wskazanego typu wsparcia nabędą kompetencje, tj. wyodrębnione zestawy efektów uczenia się/kształcenia, które zostały sprawdzone w procesie walidacji w sposób zgodny z wymaganiami ustalonymi dla danej kompetencji, odnoszącymi się w szczególności do składających się na nią efektów uczenia się.

PYT. 30 Typ „Projekty przyczyniające się do wzrostu wiedzy i nabywania umiejętności przydatnych w wyborze ścieżek kształcenia i w przyszłym życiu zawodowym” - warsztaty w obszarze ginących zawodów

- jakie zawody uznać za ginące? czy jeśli na obszarze LSR jakiś zawodu od lat wg barometru zawodów jest deficytowy to możemy go uznać za ginący na obszarze LSR,

Wśród zawodów ginących są np.: kamieniarz, zdun, piekarz, cukiernik, tkacz, rymarz, kowal, dekarz/strzecharz i kołodziej. Są to w większości zawody związane z tradycyjnym rzemiosłem i wytwórczością rękodzielniczą.

- czy w ramach tego typu projektów grantobiorcy mogą przewidzieć także staże u pracodawców?

Nie, staże nie są kwalifikowalne w tym typie wsparcia.

- ile godzin zajęć należy przewidzieć aby projekt wpisywał się w przedmiotowy typ?

IZ FEdKP nie określa wymaganej liczny godzin. Warsztaty muszą odbywać się w formie cyklicznych zajęć przybliżających rzemiosło, na których uczestnicy nabędą umiejętności, kompetencje oraz wiedzę w zakresie ginących zawodów co może się przyczynić w przyszłości do wyboru ścieżki zawodowej u młodych osób zapewniając kontynuację wykonywania ginących profesji.

- czy możemy uznać za kwalifikowalne udostępnienie przez pracodawców np. hal produkcyjnych (piekarni)?

Koszty są kwalifikowane, o ile są niezbędne do realizacji zadań, racjonalne i efektywne.

- czy warsztaty wypieków chleba i innych wyrobów piekarniczych przez KGW w lokalnym piecu chlebowym możemy uznać za wpisujące się w ten typ projektu?

- wzrost wiedzy i umiejętności .. – czyli zawsze teoria z praktyką?

Wsparcie powinno przyczyniać się do osiągnięcia zaplanowanych efektów i realizacji celu grantu poprzez umożliwienie młodym ludziom nabycie kompetencji w zakresie zawodów ginących.

PYT. 31

Czy w ramach 3 typu działania FEKP.07.02 Wsparcie dzieci i młodzieży poza edukacją formalną

Możliwa jest realizacja zaproponowanych działań?

Zadanie Zdobyćcie dodatkowych umiejętności w oparciu o zasoby lokalnych rzemieślników/przedsiębiorców (zajęcia wyjazdowe)

- warsztaty z zielarstwa, tworzenia naturalnych kosmetyków, aromaterapii w ośrodku „Lawenda Kujawska”

- warsztaty z tworzenia ogrodów wertykalnych

- wizyta studyjna w gospodarstwie agroturystycznym, poznanie zasad funkcjonowania gospodarstwa, łączenie różnych umiejętności przy prowadzeniu gospodarstwa

Zadanie Wykorzystanie zdobytych umiejętności w praktyce.

- stworzenie ogrodu wertykalnego na terenie szkoły,

- utrzymanie ogrodu wertykalnego

- opracowanie planu pt. „Agroturystyka marzeń”. Stworzenie listy atrakcji z wykorzystaniem zdobytych umiejętności, lub umiejętności, które uczestnicy projektu planują zdobyć.

Wnioskodawcą ma być JST, a realizatorem szkoła.

Projekty realizowane w działaniu FEKP.07.02 Wsparcie dzieci i młodzieży poza edukacją formalną, typ projektów 3, z założenia dotyczą ginących zawodów.

Pierwotne brzmienie tego typu projektów „warsztaty w obszarze ginących zawodów (np. w ramach organizacji wioski ginących zawodów) przyczyniające się do wzrostu wiedzy nt. tradycji regionu i nabywania umiejętności przydatnych w wyborze ścieżek kształcenia i w przyszłym życiu zawodowym” zostało w listopadzie 2023 r. zredefiniowane na „projekty

przyczyniające się do wzrostu wiedzy i nabywania umiejętności przydatnych w wyborze ścieżek kształcenia i w przyszłym życiu zawodowym, np. poprzez warsztaty w obszarze ginących zawodów i związane z tradycją regionu”.

Zmiana nazwy typu projektów miała skutkować rozszerzeniem form zdobywania wiedzy w zakresie ginących zawodów (nie ograniczając się wyłącznie do warsztatów w wioskach tematycznych), a nie rozszerzeniem katalogu zawodów.

O ile sama nazwa typu projektów może sugerować, że wsparcie może przyczynić się do nabywania wiedzy i umiejętności w różnych zawodach (w tym ginących), o tyle w Regulaminie wyboru projektów grantowych EFS+ (nr naboru FEKP.07.02-IZ.00-103/24) zostało doprecyzowane, iż *„są to projekty przyczyniające się do wzrostu wiedzy i nabywania umiejętności, kompetencji. **Projekty nie mogą mieć charakteru jednorazowej interwencji np. wycieczki szkolnej (zwiedzanie muzeum), a cyklicznych zajęć przybliżających rzemiosło, na których uczestnicy nabędą umiejętności, kompetencje oraz wiedzę w zakresie ginących zawodów co może się przyczynić w przyszłości do wyboru ścieżki zawodowej u młodych osób zapewniając kontynuację wykonywania ginących profesji”.***

Zatem, zgodnie z regulaminem konkursu na wybór projektów grantowych w działaniu FEKP.07.02 Wsparcie dzieci i młodzieży poza edukacją formalną, nie ma podstaw, aby uznawać za zgodnie z typem wsparcia projekty, które:

- nie zakładają nabywania umiejętności i kompetencji w zakresie ginących zawodów;
- nie zakładają cyklicznych zajęć przybliżających rzemiosło.